

„Zlouporaba prava na pristup informacijama”

Zagreb, 24. listopada 2024.

mr. sc. Dubravka Bevandić, dipl. iur., voditeljica Službe za zaštitu prava na pristup informacijama, Ured povjerenice za informiranje

Razlozi za temu o zlouporabi prava na pristup informacijama

- Najveći broj žalbi u 2023. zbog odbijanja zahtjeva za pristup informacijama zbog zlouporabe
- Najveći broj zahtjeva za pristup informacijama odbijen je zbog zlouporabe prava na pristup informacijama
- I dalje visok broj poništenih prvostupanjskih rješenja

Zlouporaba - statistički podaci

Godina	Broj odbijenih zahtjeva zbog zlouporabe	Broj zaprimljenih žalbi zbog zlouporabe	% poništenih prvostupanjskih rješenja
2023.	3496	98	64,29%
2022.	801	127*	60,76%
2021.	168	41	86,50%
2020.	247	149	53,42%
2019.	210	57	72,22%
2018.	144	101	68,29%
2017.	165	139	85,00%

Uređenje zlouporabe prava na pristup informacijama

Međunarodni dokumenti koji uređuju zlouporabu:

- Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda
- Konvencija Vijeća Europe o pristupu službenim dokumentima
- Aarhuška konvencija
- Uredba o pristupu službenim dokumentima EU
- **Zakoni o pravu na pristup informacijama mnogih zemalja** imaju uređenu zlouporabu Ujedinjeno Kraljevstvo, Irska, Škotska, Portugal, Švicarska, Slovenija, Hrvatska
- U Republici Hrvatskoj je zlouporaba uređena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 85/15)

Obilježja zlouporabe iz zakonske definicije

Jedan ili više međusobno povezanih podnositelja

Jedan ili više funkcionalno povezanih zahtjeva

Učestali zahtjevi kojima se traže istovrsne informacije ili veliki broj informacija

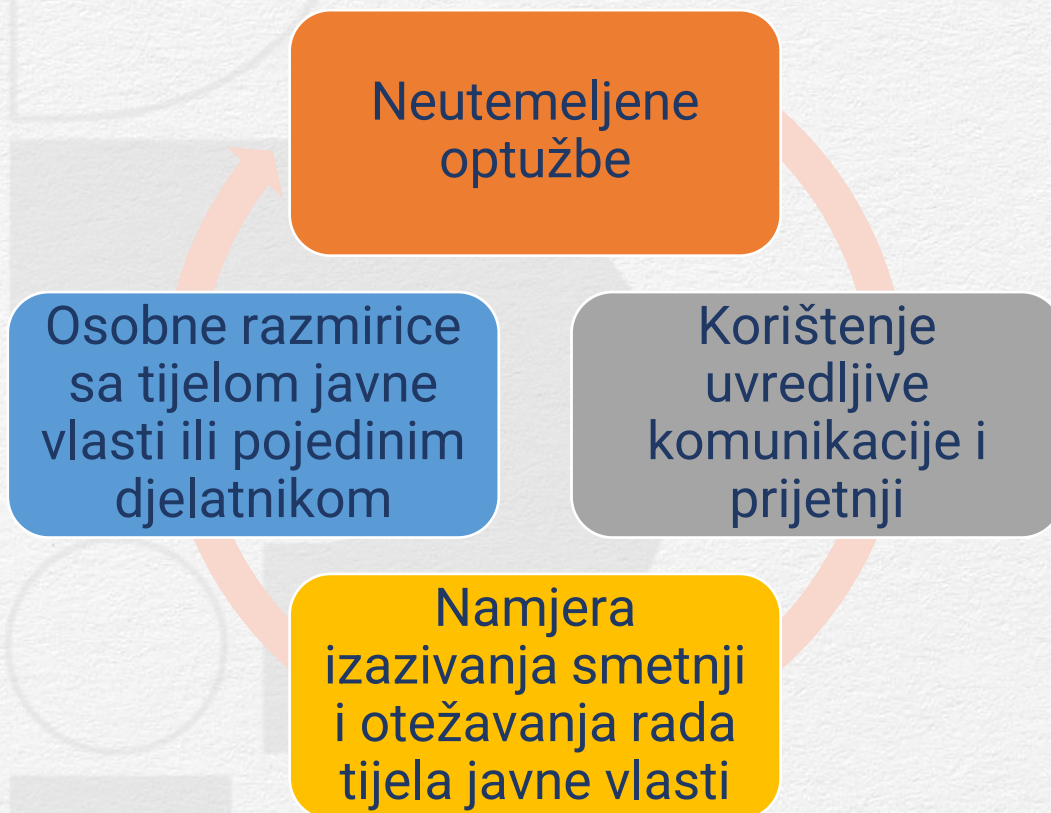

Opterećivanje rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti

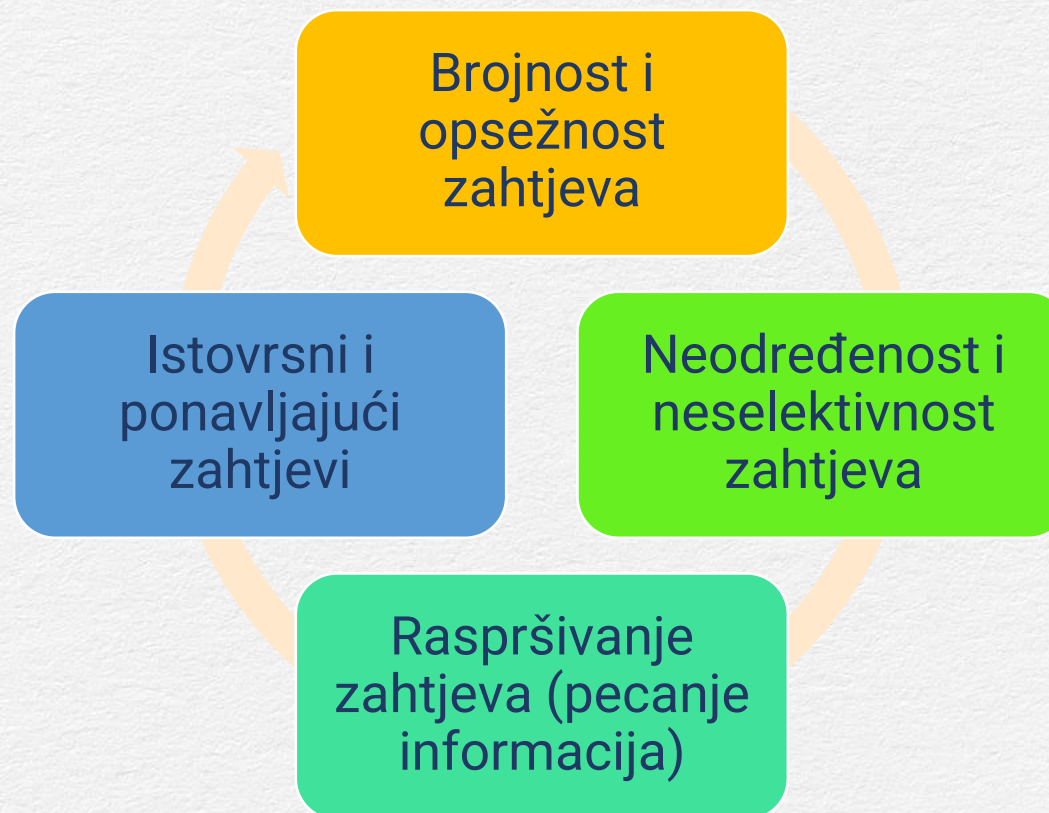

Smjernice za primjenu odredbe o zlouporabi prava

Subjektivni elementi zlouporabe

Objektivni elementi zlouporabe

Primjeri iz prakse

Rješenje	13.04.2023	UP/II-008-07/23-01/260	Korisnik - Hrvatski zavod za zapošljavanje	Agencije i druge samostalne pravne osobe	Fizička osoba	pristup informacijama osobni podatak zlorporaba prava žalba usvojena u cijelosti test razmjernosti i javnog interesa popis zaposlenika	
Rješenje	13.04.2023	UP/II-008-07/22-01/379	Korisnik - Općina Seget	Jedinice LP(R)S	Fizička osoba	pristup informacijama zlorporaba prava žalba odbijena informacije o troškovima TJV: dokazana zlorporaba	
Rješenje	13.04.2023	UP/II-008-07/23-01/736	Korisnik - Hrvatski zavod za zapošljavanje	Agencije i druge samostalne pravne osobe	Fizička osoba	pristup informacijama osobni podatak zlorporaba prava žalba usvojena u cijelosti test razmjernosti i javnog interesa popis svih zaposlenika TJV	

Zaključno

- Tijela javne vlasti trebaju koristiti institut zloupotrebe prava na pristup informacijama kao iznimku, budući da se njime suspendira Ustavom zajamčeno pravo na pristup informacijama
- Tijelo javne vlasti je dužno tijekom cijelog postupka, postupati prema podnositelju u skladu s etičkim načelima, što uključuje profesionalno i nepristrano postupanje te primjenu stručnog znanja

Hvala na pažnji!

